(Srpski)

Igra, zabava i mnogo jezika!

Drage pedagogičeI Dragi pedagozi!

Deca su radoznala i željna znanja. Žele da nauče što je više moguće i da uvek otkrivju i shvate nešto novo. Svaki dan se susreću sa novim rečima, čudnim slovima, fascinantnim pričama, smešnim pesmicama i rimama ... Ukratko: otkrivaju čudesan svet jezika sa svim njegovim aspektima i mogućnostima.

... Jezik

Jezik je uključuje i ključna sposobnost u životu svakog čoveka. Ko rano nauči da dobro koristi alat koji se zove „jezik", ima bolje šanse u školi a i kasnije na tržištu rada. Ali jezici nisu samo korisni alati: oni podstiču mašštu i kreativnost i otvaraju nam vrata prema kulturama, ljudima i svetovima.

... PUMA

Ovim plakatom Vam želimo dati nekoliko impulsa i predloga kako da na zabavan način stvorite prilike za razgovor i da ih interagišete u svakodnevnicu dečjeg vrtića.

... Dečji vrtić

Pored roditeljske kuće vrtić, kao osnovna obrazovna ustanova, polaže kamen temeljac na koji deca malo po malo nadograđuju svoje jezičke sposobnosti. Svojim predanim radom i Vi tome znatno doprinosite pružajući podršku i podstičući decu u njihovom učenju i razumevanju.

! *Savet: za stampanje ovog plakata morali smo upotrebiti retoman tonak boje. Da bi toliko za igru bila stampanje pripremljenog da jedan primerak ovog plakata zalepite na čvrst karton odnosno da ga laminirate u stampariji.*

(Hrvatski)

Sjećaš li se jos 12 vrtića ...

Zovem se _____

Moje ime znači _____

Roditelji su mi dali to ime jer _____

To sam ja (sa _____ godine(a)):

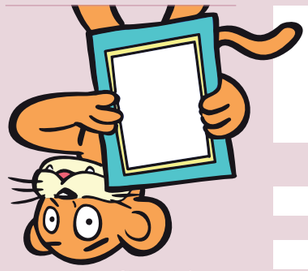

Zna da na svijetu postoji puno jezika, ja poznajem ove jezike:

_____

Kod kuće govorim _____ U vrtiću govorim _____

Želio/Željela bih rado naučiti ... jer ...

_____

Moja je omiljena knjiga ... jer ...

_____

Moja je omiljena knjiga ...jer ...

_____

Najradije igram ... jer ...

_____

! *Uspomene su nešto vrlo posebno i svaki čovjek čuva u srcu svoju vrijednu dolmove i dozivljaje. Plakat PUMA služi kao trajna uspomena na vrtićko dobo. Sigo smo pripremili nekoliko stranica koje svako dijete može individualno oblikovati vlastitim riječima i crtežima.*

Pri tome je djeci potreban/potrebna suporovnik/suporovnica koji/koja ce im pomoći pri izradi plakata i koji/koja ce odvojiti vrijeme kako bi s njima razgovorao/razgovarala o njihovim dozivljajima, sakupstima i interesima.

(Bosanski)

U vrtiću sam puno naučio/lai zuam ...

... prepričat što sam doživio/doživjela i zapazio/zapazila.

... pozdravit, zahvalit i zamolit nešto.

... prepoznati i imenovati neka slova.

... gledat sličkovnice i prepričat priču.

... reći neke riječi na različitim jezicima.

... recitirati rime.

... izražati kako se osjećam.

... izgovarati slogove ili drugih riječi uz pljeskanje.

... postavit jednostavna pitanja i dati odgovore.

... preuzeti druge uloge i glumiti u predstavi.

... ispričati nešto o sebi i svojoj obitelji.

... pjevati pjesmice.

... reći što mi treba te što volim ili ne volim.

... ponoviti riječi koje mi netko izgovori.

! *Ova stranica treba potekhnuti djecu da rospravе o svojim vlostitim jezičnim vještinama. Somprocjena i prepoznavanje osobnih vještina vozne su kompetencije koje nos prate tijekom čijeog života i koje su jako trožene i u školi i no tržišu rada. Stoga nikad nije prerano da se počne vježbati te sposobnosti.*

Djeca su ponosna kad smiju pokazati kolko mogo zna ju. Pri tome posve automatski grade samopouzdanje i samosvjest te s radošću pozdravljaju nove su kompetencije koje nos prate tijekom čijeog života. I tko zna, možda poželе pokazat poniljeti sa sobom na upis u školu ili go pokazati učiteljici/učitelju pivog dana škole.

Kako bi se jačini ropreci vidljivo prikazali i dokumentirali, uvijek smo prvo stavili krug koji treba sorenog obojiti oko dijete smotra da vec može izvesti navedenu radnju.

! *Ova strancica svoko dijete može po svoju želji da slobodno oblikuje: Tu je mjesto za grupnu sliku vrtićke grupe, otisak ruke, crtež i mnogo toga više. Fantazijti nsu postavljene granice! Kada se kreativni rad obavlja u dijalogu, to je jos bolje.*

(Bosanski)

Svoj svijet oblikujem u šarenilu i pričam to o tome!!

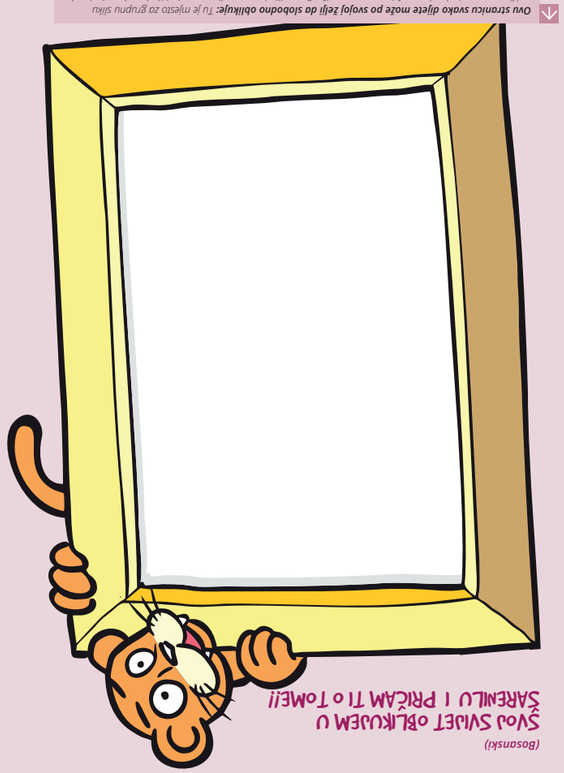

(Srpski)

Impresum

Bundesministerium
Bildung, Wissenschaft
und Forschung

MEDIENINHABER UND HERSTELLER

Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum
Geschäftsführung: Gunther Abuja
A-8010 Graz, Hans Sachs-Gasse 3/I
Tel.: +43 316 824150-0, Fax: +43 316 824150-6
office@oesz.at, www.oesz.at

EINE INITIATIVE DES

Bundesministeriums für Bildung,
Wissenschaft und Forschung
A-1010 Wien, Minoritenplatz 5
www.bmbwf.gv.at

Alle Rechte vorbehalten. © Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, Graz 2018.
Letzter Zugriff auf die angegebenen Links: 27. September 2016.

Ovaj plakat je razvila radna grupa koju je predvodio centar Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum po nalogu Saveznog ministarstva za obrazovanje i žene (BMBWF) i uz podršku grada Beča i pokrajina Gornja Austrija (Oberösterreich) i Salzburg.

Članovi radne grupe:

Gabriele Bäck, Charlotte Bühler Institut für praxisorientierte Kleinkindforschung & Kirchliche Pädagogische Hochschule Wien/Krems

Manuela Burtscher-Ebner, Praxisvolksschule der Pädagogischen Hochschule Wien

Daniela Gronold, Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung

Birgit Javernik, Kindergarten Josef-Huber-Gasse (Graz)

Katrin Zell, MA 10 – Wiener Kindergärten/ Referat „Sprachliche Bildung"

Sadržaj i redakcija:
Karin Weitzer, ÖSZ

Ilustracije:
Eric Chen

Design & Layout:
Kontraproduktion Gruber & Werschitz OG

Posebno se zahvaljujemo brojnim *critical friends* iz mreže PUMA koji prate projekat od početka sa velikim interesovanjem i stalno ga obogaćuju korisnim informacijama.

(Bosanski)

Uskoro idem u školu!

Nasmiješeno i uplakano oko ... Ovako se često opisuju prelazi u novu životnu fazu. Za djecu, koja polaze u školu, ništa nije drugačije: Raduju se novom i istovremeno se opraštaju od ljudi i mjesta koja su zavoljeli. Osjećaji kao što su uzbuđenje, radost, ali i strah su najnormalniji u ovoj fazi.

Šta možemo da uradimo, da bi djeca prvi školski dan započela sa dva nasmijana oka? Uzeti sebi vremena, saslušati ... i mnogo razgovarati!

Priprema & jačanje samopouzdanja

Nepoznato nas često plaši. Dobra priprema olakšava djeci korak u novu životnu fazu. Dobra priprema ne znači, da djeca prije polaska u školu trebaju da uče čitati, pisati i računati – Prije svega radi se o tome, da se djeca u svojoj samostalnosti i svom samopouzdanju ojačaju.

„Šta ću da učim u školi?" „Da li ću steći nove prijatelje?" „Kakva će biti učiteljica/učitelj?" „Kako izgleda učionica?". Sva ova pitanja interesuju djecu i za njih je dobro da se o tome razgovara.

Polazak u školu nije početak od nule – to je prelazno doba

Da bi se prelazno doba od vrtića u školu još bolje odvijalo, obje institucije još više sarađuju. Na ovaj način pedagozi više saznaju jedni od drugih i mogu bolje da usklade svakodnevnicu u vrtiću i školi ali i učenje jezika.

Djeca su različita i kod učenja jezika idu svojim putem ...

... ponekad je to zaobilazni put, ali ono što je bitno je da na kraju dođete do cilja!

U razgovoru se ljudi zbližavaju ...

... to važi za djecu, pedagoge i roditelje u istoj mjeri.
Dakle: sklopite plakat i razgovarajte!

(Hrvatski)

Dodatne informacije i materijali

www.sprich-mit-mir.at

www.schule-mehrsprachig.at

www.okay-line.at/deutsch/okay-programme/elternratgeber

Okvirni nastavni program za sve savezne države za ustanove za predškolsko obrazovanje u Austriji
(Charlotte Bühler Institut po nalogu saveznih država Austrije, 2009)

Udio nastavnog programa za učenje jezika u ustanovama za predškolsko obrazovanje
(Charlotte Bühler Institut po nalogu Saveznog ministarstva za nastavu, umjetnost i kulturu (BMUKK), 2009)

Modul za djecu u zadnjoj godini u ustanovama za predškolsko obrazovanje. Detaljnije informacije za okvirni nastavni program za sve savezne države
(Charlotte Bühler Institut po nalogu Saveznog ministarstva za gospodarstvo, obitelj i mlade (BMWF)), 2010)

Vodič za učenje jezika pri prelasku iz dječjeg vrtića u osnovnu školu
(Charlotte Bühler Institut po nalogu Saveznog ministarstva za obrazovanje i istraživanje (BMBF), 2014)

Poveznice za preuzimanje navedenih dokumenata naći ćete na
www.oesz.at/puma

(Srpski)

Bosnisch/kroatisch/Serbisch

Igraj se sa mnom / Изграј се са мном
BOSANSKI / HRVATSKI / SRPSKI

Luaj me mua **ALBANSKI**

Hraj sa so mnou **SLOVAČKI**

Igraj se z mano **SLOVENSKI**

Gioca con me **ITALIJANSKI**

#D! #DeutschFAIRnetzt www.oesz.at

PUMA
Produktiver **U**mgang mit **M**ehrsprachigkeit im **A**lltag von Kindern

Benimle oyna **TURSKI**

Spiel mit mir **NEMAČKI**

Play with me **ENGLESKI**

Khel manca **ROMSKI**

Játssz velem **MAĐARSKI**

إلعَب مَعي /ilʿab maʿi **ARAPSKI**

Hraj si se mnou **ČEŠKI**

_____ **(MOJI JEZICI)**

Joacă-te cu mine **RUMUNSKI**

Igraj se s manom **GRADIŠČANSKO-HRVATSKI**

www.oesz.at/puma

Baw się z nami **POLJSKI**

BMBWF
BUNDESMINISTERIUM FÜR BILDUNG, WISSENSCHAFT UND FORSCHUNG

JEZIKU SU POTREBNIS...

Uzmi jedan predmet i opiši kakav je kad ga dodirneš!

... MATERIJAL & MEDIJI
Deca otkrivaju svet dodirom.

Uzmi četiri drvene bojice. Koje su boje? Koja je tvoja omiljena boja?

... RAZNOVRSNOST
Sličnosti i razlike čine život šarenim.

Reci jednu rečenicu a ostali će je ponoviti!

... UZORI
Deca sve čuju i mnogo toga ponavljaju.

Izmisli jednu smešnu reč koja ne postoji!

... OTVORENOST & KREATIVNOST
Deca imaju hiljadu načina izražavanja.

Ispričaj šta ti najviše voliš da radiš kod kuće!

... VEZA SA ŽIVOTOM
Deca vole da govore o sebi i o svojim doživljajima.

Pevaj tvoju omiljenu pesmu ili tapši u ritmu pesme!

... MUZIKA & RITAM
Uz muziku se lakše pamti.

Jezik je START i jezik je CILJ

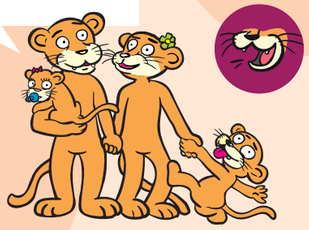

Kako se zovu tvoji roditelji i tvoji drugari / tvoje drugarice?

... DRUGARSTVA & PORODICA
Zajedno ćemo stići na cilj.

Kako možeš nekoga pozdraviti?

... SVAKODNEVNICA
Ono što deca svaki dan izgovore ne predstavlja nikakav napor.

Napravi jedan pokret, ponovi ga nekoliko puta, a ostali će brojati zajedno s tobom!

... POKRET
Dinamično, sa zanosom i poletom do oduševljenja jezikom.

Koja je tvoja omiljena knjiga i zašto je toliko voliš?

... PISMENOST
Slova i knjige otvaraju nove svetove.

Kako se zove tvoje omiljeno jelo i kakvog je ukusa?

... SVEST & PAŽNJA
Sa izoštrenim čulima istražiti svet.

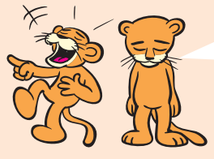

Po čemu prepoznaješ da li je netko tužan ili radostan?

... EMOTIVNOST
Kako se osećam, tako se izražavam.

NAPRED NA

NAZAD NA

NAPRED NA

NAZAD NA

PUMA

Produktiver **U**mgang mit **M**ehrsprachigkeit im **A**lltag von Kindern

(Srpski)

Igra PUMA stvara **prilike za razgovor** bez obzira na maternji jezik dece i podržava

- radost u toku pripovedanja, pevanja i ćaskanja,
- samopouzdanje tokom govora,
- upoznavanje drugih jezika,
- solidarnost.

Cilj ove **kooperativne** igre je da svi igrači kao tim zajednički napune **kutiju sa blagom** sa što više jezičkog blaga.

Igrači

- Maksimalno 4 deteta
- Pogodno za decu, za koju su zadaci iz polja PUMA izazov i koja te zadatke mogu lako rešiti.

Oprema

- 1 kockica sa 3 ili 6 tačkica
- Figura za svakog igrača
- Jezička blaga u obliku materijala koji je lako sakupiti (npr. biseri, školjke, kamenčići) za brojanje zadataka koja su deca ispunila
- Jezička kutija sa blagom (npr. karton ili drvena kutija) za sakupljanje zajednički osvojenog jezičkog blaga

Polja sa blagom

- Na svakom polju sa blagom PUMA daje detetu zadatak koji dete treba da ispuni na svom jeziku.
- Ako dete ne želi odmah da ispuni zadatak, dobiće još jednu šansu u sledećoj rundi.
- Ako se na jednom polju sa blagom već nalazi jedna figura, igrač postavlja svoju figuru pored nje i zadatak je ispunjen.
- Za svaki ispunjeni zadatak igrač dobije jedno jezičko blago koje stavlja u zajedničku kutiju sa blagom.
- Umesto opisanih zadataka dolaze u obzir i drugi odgovarajući zadaci.

Ostala polja

Narandžasta polja su polja koja vode ka cilju.

Plava polja: figura se pomera napred na polje sa blagom koje se nalazi pored njenog polja.

Zelena polja: figura se vraća nazad na polje sa blagom koje se nalazi pored njenog polja.

POČETAK igre je na polju „Jezik je START“

- Igrači postavljaju figure na početno polje.
- Odlučuje se ko sme da započne.
- Redom se bacaju kockice i ide se dalje.
- Izvršavaju se zadaci na poljima sa blagom.

KRAJ igre je na polju „Jezik je CILJ“

- Igra je gotova kada su sve figure na cilju.
- Sada se ispražnjava kutija sa blagom i zajednički se broji osvojeno blago.

Na svetu postoje mnogi jezici i mnoga pisma:
„Da“ se naprimer kaže ovako:
1 jī hān (urdu) 2 ne (grčki) 3 da (ruski)
4 naʿam (arapski) 5 shi (kineski)